

Nieuwjaarsborrel Jonge Atlantici

'De toekomst van de Nederlandse Special Operation Forces'

Op donderdag 5 januari luidde Jonge Atlantici het nieuwe jaar in met een borrel en lezing in Café Dudok in Den Haag. De spreker voor deze gelegenheid was Michiel de Weger, die aan ongeveer 25 belangstellenden zijn visie voorlegde over de toekomst van de Nederlandse Militaire Speciale Eenheden (MSE). De Weger is consultant Veiligheid en Organisatie bij Century Consulting en partner bij Adviescentrum Bescherming Vitale Infrastructuur en publiceerde onlangs twee boeken over dit onderwerp*.

De Weger beoogt met deze boeken recht te doen aan de almaar toenemende rol voor MSE in conflictsituaties. Er is in Nederland nog weinig kennis over de MSE en de academische en politieke wereld besteden er vooralsnog onvoldoende aandacht aan. De auteur hoopt een eerste aanzet te hebben gegeven voor toekomstige studies om deze lacune op te vullen.

Aan de hand van verschillende recente conflicten illustreerde de Weger hoe onmisbaar de bijdrage van de MSE is. In Libië is er door internationale MSE enorm veel werk verzet, door onder meer te opereren vanuit de lucht, door de kust en strategische locaties te observeren, maar ook door bijvoorbeeld de rebellen te trainen en archieven veilig te stellen. Daarnaast is er relatief weinig bekend over Nederlandse MSE in Uruzgan, die zich vaak als enigen buiten de poort konden begeven en hard hebben gevochten tegen de Taliban.

Nederland beschikt over drie soorten MSE: het Korps Commandotroepen (KCT), de Maritieme Special Operation Force (MarSOF), en de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB). Deze eenheden zijn bij uitstek geschikt om ingezet te worden voor hedendaagse gecompliceerde conflicten. Volgens De Weger vertegenwoordigen de MSE 'de nieuwe manier van oorlog voeren' en hebben zij de toekomst in een context waarin de meeste conflicten waarschijnlijk niet meer tussen conventionele krijgsmachten worden uitgevochten. Hij concludeert daarom dat er absoluut een 'groeimarkt' bestaat voor deze commando's in Nederland. Echter, een aantal factoren vormt een obstakel voor de uitbreiding van zowel de aantallen MSE als hun taken.

Allereerst moeten de MSE beter gepositioneerd worden, omdat ze onvoldoende in contact staan met de besluitvorming. Gerelateerd hieraan is dat de MSE meer draagvlak moeten creëren voor hun activiteiten. De Weger ondervond dat er nog veel wantrouwen en onwetendheid heerst onder ambtenaren en politici jegens de MSE. Alhoewel de MSE geen volledige openheid kunnen geven over hun werkzaamheden (ook De Weger had voor zijn onderzoek enkel toegang tot openbare bronnen), zouden zij net als hun Amerikaanse collega's een jaarlijks rapport kunnen uitbrengen. Als laatste ziet De Weger de noodzaak voor de MSE om zich verder te specialiseren en bepaalde huidige taken over te laten aan de reguliere strijdkrachten.

Ter afsluiting beantwoordde De Weger vragen uit het publiek. Een interessante toevoeging aan de discussie was de opmerking in welke mate de MSE ethisch handelen tijdens operaties. De Weger stelde het beeld bij dat deze eenheden een 'licence to kill' zouden hebben en zei dat intensieve training hen in staat stelt zeer precies in te grijpen, wat het aantal slachtoffers onder burgers zo klein mogelijk houdt.

Bij een vraag over 'private military companies' stelde De Weger dat de overheid het niet zou moeten toestaan dat individuen opgeleid binnen de MSE later in hun carrière kunnen overstappen naar deze private bedrijven. De overheid zou dit in de contracten met de MSE moeten opnemen om te voorkomen dat het geïnvesteerde geld en de kennis verloren gaan.

Lisanne van Langen

*De Weger, M. (2011) 'Steeds ergens anders: de organisatie en operaties van de Nederlandse militaire speciale eenheden', *Nederlandse Defensie Academie* (klik [hier](#) voor de link)

* De Weger, M. (2011) 'Steeds weer speciaal: de toekomst van de Nederlandse militaire speciale eenheden', *Nederlandse Defensie Academie* (klik [hier](#) voor de link)